

STRAVOVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ OD 1.1.2024

STRAVOVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ NA PRACOVIŠTI

Od 1.1.2024 nastaly důležité změny ve zdaňování příjmů zaměstnanců při poskytování stravenek, změny se týkají také tzv. stravenkového paušálu.

Podmínky pro osvobození příspěvků na stravování u zaměstnance se řídí ustanovením § 6 odst. 9 písm. b) zákona o dani z příjmů.

Ten říká, že příjem zaměstnance ve formě příspěvku na stravování poskytnutého zaměstnavatelem za jednu směnu podle jiného právního předpisu, pokud během této směny zaměstnanec vykonával práci **alespoň 3 hodiny** a nevznikl mu během této směny **nárok na stravné v rámci cestovních náhrad** podle jiného právního předpisu, a to:

- v úhrnu do výše 70 % horní hranice stravného, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní cestě trvající 5 až 12 hodin,
- a v úhrnu do výše 70 % této hranice, je-li příspěvek poskytnut jako další příspěvek v rámci stejné směny, pokud její délka v úhrnu s přestávkou v práci povinně poskytovanou zaměstnavatelem podle jiného právního předpisu je delší než 11 hodin.

V případě zaměstnance vykonávajícího činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, jejíž výkon není rozvržen na směny podle jiného právního předpisu, je příjem ve formě příspěvku na stravování poskytnutého zaměstnavatelem od daně osvobozen, pokud během kalendářního dne zaměstnanec vykonával práci alespoň 3 hodiny a nevznikl mu během tohoto dne nárok na stravné v rámci cestovních náhrad podle jiného právního předpisu ani na stravné v rámci cestovních náhrad na základě smlouvy, a to:

- v úhrnu do výše 70 % horní hranice stravného, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní cestě trvající 5 až 12 hodin,
- a v úhrnu do výše 70 % této hranice, je-li příspěvek poskytnut jako další příspěvek v rámci stejného kalendářního dne, pokud během tohoto dne zaměstnanec vykonával práci alespoň 11 hodin.

Příspěvkem na stravování se pro účely daní z příjmů rozumí:

1. stravování poskytované jako nepeněžní plnění ke spotřebě na pracovišti zaměstnance nebo v rámci stravování zajišťovaného prostřednictvím jiného subjektu než zaměstnavatele a

2. peněžité příspěvek na stravování.

Pro zaměstnavatele se jedná o daňově uznatelné výdaje dle § 24 odst. 2 písm. j) bod 4 zákona o daních z příjmů, který uvádí, že výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů jsou také práva zaměstnanců vyplývající z kolektivní smlouvy, vnitřního předpisu zaměstnavatele, pracovní nebo jiné smlouvy, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak; to platí i pro výdaje vynaložené na sociální podmínky nebo péči o zdraví rodinného příslušníka zaměstnance, jedná-li se o práva zaměstnanců vyplývající z kolektivní smlouvy, vnitřního předpisu zaměstnavatele, pracovní nebo jiné smlouvy.

Od 1.1.2024 tedy budou zaměstnanci zdaňovat tzv. „nadlimitní stravenky“. Limit od 1.1.2024 je 116,20 Kč za jednu směnu. Z těchto nadlimitních příjmů pak odvedou nejen daň z příjmů fyzických osob, ale také pojistné odvody (sociální a zdravotní pojištění). Z vyměřovacího základu zaměstnance platí pojistné odvody také zaměstnavatel, a to ve výši 33,8 %.

Částka nad stanovený limit, která se zaměstnanci „přidaňuje“ je také daňově uznatelným nákladem (výdajem) organizace. V případě, že by tato částka byla zaměstnancem uhrazena, pak by se „nepřidaňovala“ zaměstnanci ve mzdě a byla by finančním výdajem organizace.

Výše příspěvku na stravování může být neomezená, může být v jakékoli výši bez ohledu na podobu (stravenky, příspěvek na stravování, vlastní jídelna nebo úhrada organizací jinému poskytovateli stravování). Je jen nezbytné dodržet výše uvedený postup. Tj. do 116,20 Kč (do limitu 2024) je částka pro zaměstnance osvobozená a pro organizaci plně daňově uznatelná a částka nad tento limit se musí zaměstnanci „přidat“ ve mzdě a pro organizaci jde pak o finanční výdaj.

Zaměstnancům na příspěvek na stravování nevzniká automaticky nárok. Je plně v kompetenci zaměstnavatele, zda je příspěvek poskytován.

Na poskytování příspěvku na stravování je třeba mít zpracovanou vnitropodnikovou směrnici, kde bude přesně uvedeno, za jakých podmínek, který okruh zaměstnanců dostane příspěvek na stravování a jak bude vysoký, případně v ní budou upraveny i další zaměstnanecké benefity.

Vyslání zaměstnance na školení organizované třetí stranou, kdy je zaměstnanci na školení poskytnuto stravování, je plně daňově uznatelným nákladem (výdajem) organizace, která vyslala zaměstnance na školení související s předmětem činnosti zaměstnavatele nebo s pracovním zařazením zaměstnance. Viz Pokyn D-59 k § 27 odst. 2 ZDP.

V případě, že je **zaměstnanec vyslán na pracovní cestu** a vznikne mu nárok na stravné, **nemá nárok na stravenkový paušál či stravenku**, ale na náhradu, viz dále.

STRAVNÉ NA PRACOVNÍ CESTĚ

Pracovní cestou se podle zákoníku práce rozumí časově omezené vyslání zaměstnance zaměstnavatelem k výkonu práce mimo sjednané místo výkonu práce. Pokud se tato cesta koná mimo území České republiky, jedná se o zahraniční pracovní cestu.

Za pracovní cestu náleží zaměstnanci takzvané cestovní náhrady. Pro zaměstnance jsou náhrady nedaňový příjem, pro zaměstnavatele je to daňově uznatelný výdaj.

Cestovní náhrady se skládají z náhrady jízdních výdajů, výdajů za ubytování a dalších nutných výdajů a z pevných sazeb stravného a kapesného.

Tuzemské stravné při pracovní cestě pro soukromou sféru

Výše cestovních náhrad jsou vyhlašovány na daný kalendářní rok vyhláškou Ministerstva financí ČR. Za každý kalendářní den pracovní cesty přísluší zaměstnanci stravné podle § 163 odst. 1 zákoníku práce nejméně ve výši:

Délka trvání pracovní cesty	Základní minimální sazba	Bylo-li zaměstnanci během pracovní cesty poskytnuto jídlo, které má charakter snídaně, oběda nebo večeře, na které zaměstnanec finančně nepřispívá, přísluší zaměstnanci stravné snížené za každé bezplatné jídlo až o hodnotu:
5 – 12 hodin	140 Kč	70 %
déle než 12, nejdéle 18 hodin	212 Kč	35 %
déle než 18 hodin	333 Kč	25 %

Stravné zaměstnanci nepřísluší, pokud mu během pracovní cesty, která trvá:

- 5 až 12 hodin, byla poskytnuta 2 bezplatná jídla,
- déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin, byla poskytnuta 3 bezplatná jídla.

Zahraníční cestovní náhrad

Výše sazeb zahraničního stravného se liší v závislosti na zemi, do které je zaměstnanec vyslán, případně přes kterou cestuje a naleznete je v příloze k vyhlášce č. 341/2023 Sb.

(<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2023-341>)

Pro pracovní cestu k našim sousedům jsou například sazby stanoveny následovně:

Země	Měna	Sazba
Německo	EUR	45
Polsko	EUR	45
Slovensko	EUR	35
Rakousko	EUR	45